insanın dokunamayışı

yiğit feza

şiir kitabı

ÖNSÖZ

Dokunamamak yalnızca bir insana uzanamamak değil. Kendine de, geçen zamana da, dünyaya da. Bir mevsimin bittiğini bilip yine de tutamamak. Bir cümleyi söylemeyi yıllarca ertelemek.

Şiirler bu boşluğun etrafında dolaştı. Hiçbiri dolduramadı; belki de dolmaması gerekiyordu.

Fezaest

TAÇ UTANGAÇLIĞI

Bir odanın köşesinde unutulmuş iki eski bavul gibi, birbirimizin içindeki boşluğu taşıdık. Ben seni anlamadım, sen de beni. Kusursuz bir şekilde anlaşamadık ve birbirimizi yok sayarak muazzam bir ittifak kurduk. Aramızda o sessiz taç utangaçlığı. Aynı gövdede iki ayrı uçurum gibi büyüyor bu mesafe; ne bir nefes yakınlaşabiliyoruz, ne de kopabiliyoruz büsbütün.

Belki de uyanmaktan korkan bir ruhun, kendi hiçliğini bir başkasının rüyasında avutma çabası bu. Ya da sadece kendini çözmeye çalışan bir çelişki... Ne zaman derinliğime uzansam köklerimden sarsılıyorum; ses geri dönüp varlığıma çarpıyor. Kendini sevmek zordur, başkasını sevmekten; çünkü insan ötekinden kaçabilir de kendine mahkûmdur. Kusurlarıma kesintisiz maruz kalmanın esareti bu; ve o esaretten nadiren doğan sevgimle uzak duruyorum kendime.

Şimdi ne bu içsel sınır aşılıyor, ne de bu muazzam ittifak bozuluyor. Yalnızca başımızda taşıyoruz bu mağrur taç utangaçlığını; kendimizden kaçarken yine kendimize yakalandığımız o asil yenilginin tam ortasında...

EŞİK

Sana karanlıkla gelmeyi seçiyorum.
Çünkü karanlıkta ışık geri çevrilmez.

Seni boşlukta çekmeyi seçiyorum.
Çünkü bu boşlukta dönen tek şey sensin.

Seni yörüngemde bekletmeyi seçiyorum.
Çünkü mesafe beni yok olmaktan korur.

Sana aramızdaki kırışıkla değmeyi
seçiyorum.
Çünkü o kırışık ağırlığımdan daha naziktir.

Seni zamanın donduğu eşiğimde tutmayı
seçiyorum.
Çünkü eşiğimde senin bir sonun yok.

KİREÇ

Saatin tıkırtısı bileğe vurduğunda orada ritmi karşılayacak bir yüzey kalmadığını fark ediyorsun, çünkü ten uzun süren sessizliklerde içeriye doğru çöken bir kireç tabakası gibi katılaşıyor. Yıllar geçiyor ve omurgadan ense köküne uzanan o geniş düzlük, rüzgâr geçmeyen bir bodrum katı merdiveni gibi kendi tozuyla örtülüyor; bu bir eksiklik ya da can acısı değil, parmak uçlarındaki sarmal çizgilerin yavaşça silinmesi, tarak kemiklerinin birbirine kenetlenip tek bir kütleye dönüşmesi hali. Deri, üzerine basılmayan eski bir halı gibi tüylerini döküyor, kılcal damarlar yüzeye sızmayı bırakıp merkeze, kemiğin o soğuk ve güvenli iliğine çekiliyor. Kimse yapmadı bunu bana; kimsenin yapmaması yaptı.

Sonra aniden, hiç beklenmedik bir öğleden sonra, çay bardağını uzatırken ya da bir kapı eşiğinde, yabancı bir elin kenarı kazara bilek kemiğinin hemen üzerine, o unutulmuş çukura değiyor. Beden bu teması bir şefkat olarak değil, dokunun canlı kireçle beslenen o yırtıcı florası gibi algılıyor; yabancı sıcaklık, tırnak diplerinden içeri sızan buzlu bir kıymık gibi tüm sistemi sarsıyor. Sinir uçları uykusundan uyanırken ne yapacağını bilemeyip tüyleri tersine dikiyor, gözenekler panikle kapanıyor

ve kaslar o yumuşak dokunuşu bir darbe gibi savuşturmaya çalışıyor.

Hafıza parmak izinde saklı değilmiş, hücreler pıhtılaşmış bir korkuyla kasılırken anlıyorsun bunu; unutan ten değil, korunmak için taşlaşan o dilsiz zırh. Ütü masasının kenarında soğuyan kumaş gibi öylece kalıyorsun, yabancının bıraktığı ısı saniyeler içinde havaya karışıyor ama göğüs kafesinin altındaki o karıncalanma, yerinden sökülmüş bir fidanın toprağa açık kalan kökleri gibi sızlamaya devam ediyor. Nefret ediyorum bu zırhtan. Ve onu bana giydirenden.

KUTU

Bahçenin dibinde bir kedi var; her sabah orada, kımıldamadan duruyor. Ona hiç yaklaşmadım. Yaklaşsam ya kalkıp kaçacak ya da gelip bacağıma sürtünecek. İkisinden biri olacak ve o an, iki keskin ihtimalden biri ölecek. Uzaktan baktığım sürece ikisi de diri: hem sevecek hem kaçacak. Ben o "hem"i seviyorum galiba, kediyi değil.

Bir soru vardı kafamda, gidip sormadım. Bir kapı vardı, çalmadım. Bir cümle vardı dilimin ucunda, yıllardır orada bekleyen; söylemedim. Çünkü söylenmemiş bir cümle, her cevabı aynı anda içinde taşır. Ağzımdan çıktığı an tek bir gerçekliğe düşecek, ötekiler sönecek. Ben sözü değil, henüz çökmemiş o ihtimaller bulutunu seviyordum.

Bir korkak değilim, öyle sanılmasın. Korkak sonucu bilir de kaçar; ben sonucu bilmemeyi seçiyorum ki her sonuç mümkün kalsın.

Kutuyu kapalı tutunca kedi hem canlıdır hem ölü, der bilim. Gülüyoruz buna, laboratuvar masalı sanıyoruz. Oysa herkesin kalbinde öyle bir kutu var: açmadığı için hâlâ her şeyin mümkün olduğu, dokunduğu an tek bir kadere indirgeneceği… En çok sevdiklerimizi bu yüzden hiç açmıyoruz. Rafta duruyorlar; kapalı ve sonsuz.

Bahçedeki kedi bugün de oradaydı. Baktım, yaklaşmadım. Aramızdaki o birkaç adımlık mesafe var ya; dünyada hâlâ sahip olduğum en dolu şey, işte o boşluk.

RÜZGÂR PAYI

Mektuplar her zaman sahibini bulmamalı,
Varsın bu mektubu da alsın rüzgâr.

Karahindibanın kaderidir dağılmak ve
saçılmak.
Suçlu ne üfleyendir ne rüzgâr
Toprağa değdiği yerde yeniden başlar, hep
baştan
Karahindibanın kederidir sonsuzluk ve
savrulmak.

PENCERESİZ

Göğsümüzdeki o eski genişlik, yerini sınırları belirsiz bir gurbete bıraktı. Kendi sesimizin yankısıyla irkiliyoruz artık; sanki dünya bizden çok önce söylenmiş ve bitmiş bir şarkı. Adımlarımız toprağa değil, içimizdeki uçurumlara basıyor.

Penceresiz birer odayız aslında. Birbirimizin hayatına dokunduğumuzu sanırız, oysa aynı kadere kurulmuş saatler gibi eşzamanlı tıkırdayıp duruyoruz. Yıllarca cama vurdum ben, o camın hiç var olmadığını bilmeden.

Telefonda “iyiyim” der, “ben de iyiyim” derim. İkimiz de değiliz. Kapatınca bir süre öylece tutarım telefonu; sanki söylenmemiş bir şey var da henüz sırası gelmemiş gibi. Gelmez. Sonra kalkar, ışığı açarım.

Sarıldığımızda bile aramızda iki deri kalıyor. En yakın durduğumuz o anda bile iki ayrı ısıyız; kollar çözülür, kimse görmez o çözülmenin başladığı yeri.

Duyulmadığını anlamak, duyulmamaktan çok daha uzun sürüyor.

SURET

Saçlarında güllerle gelmeliydi biri kalbimdeki gül bahçesine; hiç açmadığını iddia etmeliydi bütün güllerim. Gelen olmadı demiyorum; geldiler, baktılar, “ne güzel” dediler ve gittiler. Oysa bakmak, görmek değilmiş; arkalarından tek bir gülüm bile kızarmadı.

Çünkü bahçeme uğrayan kim varsa, bana sadece kendi cümlemi geri verdi. Ben konuşunca bahçe konuşuyordu, ben susunca derin bir sessizlik. Suya eğilen o çocuk öğrenmişti bunu: dokunmak istediği o büyülü yüz, elini uzattığı an dağılıyordu. Onu izleyen kız da farksızdı ondan; yalnızca başkasının son hecelerini fısıldayabiliyordu. Sevdiğine kendi adını söyleyemedi, ona sadece kendi sesinin yankısını duyurabildi.

Biri kendi görüntüsüne, öteki başkasının sesine hapsolmuş iki yabancı… İkisi de aynı imkânsız şeyi istiyordu aslında: kendinden taşıp bir başkasına varabilmeyi.

Oysa inanabilseydi insan insana, gerek kalmazdı aynalara. Şimdi sadece benim ağzımdan çıkmamış bir cümleyi bekliyorum. O gün geldiğinde kızaracak güllerim; kendi kokumu ilk kez birinden duyacağım.

Kendi kokusuna alışan çiçek, koktuğunu unutur çünkü.

JÜPİTER GÜZELİ

Gezegenin kalbine saplanmış kızıl bir hançer izi bu; fırtınayla beslenen, her çırpınışında karanlığı kanatan dilsiz bir feryat. Üç yüz yıllık kozmik yara — yanağında bir ben gibi duruyor oysa: kaosun kendine sürdüğü yegâne süs. İçine sığdırdığın dünyalar gibi, kıyamete kadar hapset ruhumu orada. Bil ki ben bu kaosun tam ortasında, cennetinin serinliğinde olacağım; serin bir yangınla... Jüpiter güzeli. Kül olana dek alevler gibi tutuşsak el ele; tökezlese adımlarımız, düşsen koynuma gül olana dek.

Her yaklaştığımızda bir yıldız boyu açılır aramız. Kavuşmak bize göre değil, anladık; kavuşamayanlara başka bir yakınlık kalır — dağılmak, her yere aynı anda. Madem koynuna düşemedim, bırak göğe düşeyim seninle.

Büyük sözler konuşmayacak kadar büyüdük; dilediğimizce küçülecek kadar hem de. Bir zerre olana dek defalarca bölündük; azalan yüzeyimizde hafifledi kederimiz. Şimdi düşsek bir yola varmadan, varsak bir ana sarmadan — bırak parlasın gece içimizde. Karanlığı saçılırken güneşin, göğün göğsünde açılmış bir yara, kanıyla saklıyor yıldızları; bu yüzden hiç sevemedim o sarıyı. Sonsuz kere parçalandık fraktallara ayrılıp, saçıldık o devasa göğün göğsüne.

Eğer bakarsan göğün yüzüne bu gece, göreceksin: tüm yıldızlar biz olacağız.

NAMÜTENAHİ

Biz henüz açmadan başkalarını yeşertmeyi denemiş, bu yüzden solmuş olanlarız. Kendi kuraklığımızdan bihaber, başka bahçelere yağmur olup düşerken; fedakârlık yanılgısıyla azalmış, eksilmiş, tükenmişiz. Bu yüzden zorunda bırakılmışız; kendi enkazımızdan doğacak o kaçınılmaz başkalaşıma.

Değişimlerin getirdiği hüzünler, vedalar, özlemler... Ve kırılmıştır insan, kırılmıştır hayal, kalp, kırılmıştır; nasıl da sağlamdı oysa dediğin ne varsa... Derken o gün gelip nihayet, kırılan yerden sızlar bir ışık, genzi yakan. Kırık, ışığın tek çıkış kapısıdır çünkü. Beklenmedik bir gülüş, ürkek bir merhaba ve yeniden başlar telaşlar. Bazen bir bakışta, bir gülüşte, yahut bir fikirde gizdedir; insanı kökünden sarsıp yeniden var eden o namütenahi his.

Oysa yanılır insan. Namütenahi olan kırılmaktır aslında. Bu kusursuz döngüde, kusurlu hislerle kırılmak, kırıklarından sızlamaktır bahara. Ve araya uçurumlar girip o sır çok uzaklarda kalsa bile, geride kalanlar yoluna geri dönüşsüz biçimde başkalaşmış olarak devam eder. Kırılır ve başkalaşır, başkalaşır ve kırılır yeniden. Görülmek ve yok olmak arzusu gibi,

kırılmak ve başkalaşmak: budur işte insanın namütenahi döngüsü, Adem'den beri.

TEŞNE

Acının en kötü yanı şiddeti değil, alışılabilir oluşuydu. İnsan bir süre sonra ağırlığı değil, ağırlığın olmadığı anları yadırgarken bulur kendini; bir sabah iyi uyanır da huzursuz olur, bir şeyini kaybetmiş gibi arar durur. Yarasını öyle benimser ki iyileşmeyi bir tür kayıp gibi yaşar. En tehlikeli hapishaneydi bu, anahtarına alıştığımız.

Bunun büyüğü de var: dünya ağrısı derler; dünyanın olduğu hâl ile olması gerektiğini sandığımız hâl arasında kalan boşlukta üşümek. Bastırdığında yok olmak ister insan; görülmesin, sorulmasın, tek bir harfi bile telaffuz edilmesin ister. Kapı çalar, kımıldamazsın; evde olmadığına inansınlar diye nefesini bile tutarsın. Sonra o dalga çekilir, ağrı hafifler; işte o an bakılmayı, sayılmayı, birinin hafızasında yer tutmayı ister. Aynı kapının önünde bu sefer sen dursun, çalmak için bir bahane ararsın. Görülmeye teşneyiz, sonra küseriz görüldüğümüz kadarına.

Bak şu imkânsızlığa: gökte gündüz, aydınlık ve masum; yeryüzünde ise akşam çoktan inmiş, sokak lambaları yanmış, evlerin pencereleri ışıkla dolmuş. İnsan o tabloya bakarken içinde bir şey kayar, neden olduğunu bilmeden huzursuz olur; ama kimse sormaz

bu tezatı, herkes bakar ve tanır. Çünkü insan da tam olarak budur: göğü hâlâ aydınlıkken içine akşam inmiş; aynı anda hem görünmek hem silinmek isteyen.

Karanlıkta parlayan fosforlu bir saat gibiyiz üstelik: görünmek için önce her yerin kararması gerekir. Ve parladıkça biter fosfor — her görünür olduğumuzda biraz daha sönükleşiriz.

Biteceğini bilen bir şey neden derine bağlansın ki? İnsan da bu yüzden çekinir kök salmaktan. Yine de salar; elinde değildir. Ne kadar tutunursa o kadar korkar. Derine salınan her kök, koparılma korkusuyla beslenir; toprağa ne kadar gömülürse, sökülmenin ne demek olduğunu o kadar iyi bilir. Görülmek de böyledir: görüldükçe köklenir insan, köklendikçe korkar sökülmekten.

Görülmek ve yok olmak arzusu — işte Fezaest'in hayat döngüsü.

KENDİNE GÖMÜLEN

Aldığım her kararın altına bir anlam gömdüm hayat boyunca; her sözün, her hareketin... Böyle yaptım, çünkü hayatı basitçe yaşamayı kendime yediremedim. Bunca derine gömdüğüm anlamlar nerede şimdi? Kim anladı beni, kim daldı benimle o saklı hazineye? Kimse. Bütün gömüler çürüdü, karıştı toprağa — ve toprak, hayattı; çürümüş bir meyve kadar tatlı. Ben de çürüdüm, kendi gömümün üstünde. Şimdi ben varım sadece, ve bir ben, ve bir ben daha. Öyle ayrılamıyoruz ki birbirimizden, gerçekten bir olduk; kim bilir, yok olduk belki de. Paylaşılacak ne çok şey vardı oysa; sadece, sade ve basitçe... ve yaşanacak bir hayat; sadece, sade ve basitçe.

Adımlarının bıraktığı tuz izini takip et şimdi; toz olmadan hemen önce seyret günbatımını, son kez. Ve doğmamış tüm güneşlere merhaba de. Milyonlarca merhabayı sığdır birine — çünkü her merhaba, içinde bir elveda büyütür. Ve af dile sükûnetle, kemiklerini kemiren o çığlıktan. Unutma, bu yol senindi, senin seçimin. Belki de bir hayat vardı yaşanacak; sadece, sade ve basitçe.

YEKPARE

Zihnim zifiri bir labirent; ruhum, kıvrımlarında dolanan bir gölge, akıyor katran düşüncelerim. Hislerim için için parlıyor, siyah bir elmas gibi — o da kömürken, ezildikçe, altında kaldıkça taşlaşmış bir çığlık. Hepsi iç içe, yekpare. Görünmeyeni görüyorum, görünene özlemle.

Hiç bilmediğim bir yerde uzun bir yürüyüşe çıkmak istiyorum şimdi; yönümü kaybetmek, hiç kimseye uğramadan ufkun o ince çizgisinde adım adım kaybolmak… Etrafımdaki her şey bir dekora dönüşürken, ruhumla saklambaç oynamak — sobelemek değil niyetim; özgürce nefes alacağı, mutlak ve şefkatli bir sonsuzluğun kapısını aralamak — Bilmiyorum… Nasıl var olmuştum, nasıl varmıştım bu yokluğa?

MAHLÛK

Odamın duvarında çok hızlı bir örümcek
var
Kendi kıyametinden kaçar gibi koşuyor
gölgelerin üzerine.
Işığı kapatsam, o da kaybolacak bu
kimsesiz geometride.
Durdum, varlığın yükünü bıraktım
örümceğin üzerine

Kafamın içinde çok çirkin bir örümcek var
Kendi kıyametini reddeder gibi uçuyor
düşüncelerin üzerine.
Düşünmesem, o da kaybolacak bu kimsesiz
zihinde.
Sustum, bilincin yükünü bıraktım
örümceğin üzerine

Göğsümün içinde çok ağır bir örümcek var
Kendi kıyametini sever gibi düşüyor
hislerin üzerine.
Hissetmesem, o da kaybolacak bu kimsesiz
gövdede.
Kustum, sevginin yükünü bırakamadım
üzerine

RENGÂRENK

Her renge bulandım ben, peki ne renk oldum? Kendi renginden bile olan bir fırça. Rengârenk olma umuduydu bizi güzel kılan oysa; renklere bulandıkça göz dikti her renk diğerine. Anladım ki bu renklerin savaşıydı ve fırça; savaş alanı. Savaş bitti, ben eksildim.

Ne renklerim vardı, esir düştü başka renklere. Ne renklerim vardı, canından oldu başka renkler elinde. Sarı gitti önce; en çabuk teslim olan hep en açık olandır. Kırmızıyı kaybettiğimi anlamam yıllar aldı, çünkü kırmızı giderken bağırmaz, asilce koyulaşır sadece.

Duydum ki bazıları tinerde bekletmiş, silmiş geçmişini. Ben kıyamadım. Silinseydim tertemiz olurdum, evet — ama hiçbir şeye batmamış olurdum. Temizlik, hiç dokunmamışlıkla aynı yere düşüyor sonunda.

Şimdi bakıyorum da, üstümdeki hiçbir renk artık kendi adıyla anılmıyor. Karıştıkça kimliğini yitirmiş hepsi; birbirinin içinde eriyip tek bir şeye dönüşmüşler. Palette yan yana dururken ne canlıydılar oysa.

Rengârenk olacaktım ben, koruyamadım hiçbirini. Bütün renkleri aldım da, kalmadı bende biri.

ASTARIN SOĞUĞU

Sabahları bir yerden geliyorum ama yoldan değil. Gözlerimi ben açmıyorum sanki; öte yakada biri yumuyor gözlerini ve ben başlıyorum. Kanıtım yok ama üşüyorum: kumaşın tersinde oturan bilir astarın soğuğunu.

Geçen mevsim bir uçurtma düştü yanımdan. Dolanıktı ipimiz; yıllardır kördüğüm, kıyamamıştık çözmeye. Bir akşamüstü gevşedi bağ — öylece, bir cümlenin tam ortasında — ve düştü. Rüzgâr vardı oysa. Rüzgâr hep vardı. İlk kez o kadar uzun baktım göğe: Bir el mi yoruldu, bir avuç mu terledi, yoksa bir uyku mu döndü öbür yanına? Bağırdım sonra: “Uyan!” dedim, “madem tutamıyorsun, uyan da bitsin; kaldır kirpiğini, dağılalım, madem böyle.” Sustum sonra. Ve gördüm: İp bir süre daha asılı kaldı boşlukta. Uçurtmasız, bomboş… Taşıdığı gövdenin gittiğini bilmeden. Nefesinde salınarak devam etti; eksildiğinden habersiz, öylece, arsızca.

Akşam iniyor yine; yatak gergin, çarşaf rampa. Uzanıyorum. Gözlerim kapanırken hep aynı uçuruma: Ya benim de içimde uçurtmalarım varsa? Ya ben kirpiğimi kaldırdığımda, bir yerlerde bir mevsim bitiyorsa?

MARTI

Bazen diyorum ki, ne güzel yenildin be. Nasıl güzel kaybettin her savaşı. Şimdi olur da bir uğurda savaşıp kazansam, yadırgarım galip gelişimi. Öyle güzeldi benim kayıplarım. Ve uğrunda kaybettiklerimdi, kazandıklarım. Bu yüzden güzeldi kayıplarım.

Gecenin cürmünde kalemime doldurduğum kelimelerimle gözünün yaşına bakmadan delik deşik ettiğim kâğıtlarım... Şimdi dilimde sessiz bir vaveyla, gömüldüm içine notaların, bu yüzden lal sanırlar beni. Yüzümün güleçliği tam da gülmediğim bir anda kireç tutmuş gibi.

Neyse ki sabah güneşi tenime masaj yapıyor, kızamıyorum martılara. Yoksa sesleri çekilecek gibi değil ve siz bunu biliyorsunuz, biliyorsunuz ama o zaman neden hâlâ koyuyorsunuz şiirlerinize martıları, biri vermeli bunun hesabını! Ya da vermeyin, lal birini duyamazsınız zaten. Ve size kızmıyorum çünkü, sabah güneşi hâlâ masaj yapıyor tenime.

Hiç bahsetmedim elimdeki rengârenk leblebi şekerlerinden. Ben en çok beyazı severdim, en çok o hatırlatırdı birini. Bu yüzden renkli olanları önce yer, saklardım beyazları. En güzel kaybım kalırdı bir avuç dolusu, sımsıkı tutup terleyen avucuma renginin karışmasını izlerdim. Karışmazdı tabi ki... Gıda boyası

yoktu onda. Diğerleri gibi sahte değildi o, gerçek bir beyazlıktı. Ve ben bunu öyle geç öğrendim ki, o saflığı kaybederek tek gerçekten de olmuştum.

Ve kimse bunu bilmiyordu, bilmiyordu ama o zaman neden hâlâ koyuyorsunuz şiirlerinize martıları? Martının şu an bu dizede ne işi var sormuyorsunuz bile... Neyse, akşam güneşi tenime masaj yapıyor, kızamıyorum kimseye.

SARMAL

Eşiğinden geçtiğim odayı unutturan bir gök tanığı. Bir anlığına iki yabancı gibi bakıştık; o yukarının sırrını sakladı, ben aklımın nereye gittiğini. Aramızdaki bu kaçıncı tanışıklık bilmiyorum, her defasında ilk kez gibi. Yadırgamadığım bir pürüzsüzlükte… İlk kez yaşandığına şüphe duymadan.

Bu yüzden güvenmiyorum artık “ilk kez”e. Çünkü her yeni eşik, çoktan yürünmüş yolların tozunu taşıyor üzerinde.

Zamanı ne kadar yavaşlatıp anları doyasıya yaşasak da, durup geriye bakılan her an şimdiki zamandan çok uzakta. Akıp giden her şeyden geriye, o akıntıdan koparılmış donmuş kareler kalıyor yalnızca. Eski bir fotoğrafa bakarken, o karedeki gülüşün gerçekten bana ait olup olmadığını anlamak için kendi yüzüme dokunuyorum; parmaklarım yadırgıyor kendimi. Bazen o yılları yaşadım mı yoksa hayal ürünü müydü kestiremiyorum.

Belki de sarmal bir cehennem girdabıdır zaman; aynı ana gelmeyi aynı yere gelmekle karıştırdığımız, bizi yutan bir girdap. Her dönüşte o gök tanığı tekrar karşımda, her dönüşte ilk kez — ilerlemiyorum, adımlarımla dönüyorum hep aynı kaviste.

PES

Saniyeleri tek tek tartıya koydum, gramajlarını deftere geçtim, her anın kabuğunu soyup çekirdeğini diş izimle mühürledim — yaşadım yani, yaşamak buysa.

Sonra bir ambulans geçti içimden: gelirken çığlık, giderken uğultu. Anlar da aynı yasaya tabi demek; yaşarken kulağımın dibinde bağıran şey, dönüp baktığımda yerin altından konuşuyor. O yaz sarısı vardı ya — dilimin üstünde kaynar tuz gibi şıkırdayan — şimdi baksam pes bir mırıltı sadece: rengin sesi kalınlaşmış, toprağa yakın bir perdeden konuşuyor artık. Şimdinin kokusunu da bilirim: yağmurdan hemen önceki o mor sersemlik, bir de yeni kesilmiş demirin sıcak talaşı — burnuma değdiği an çoktan geçmiş oluyor.

Bir de geçenlerde arkamdan biri seslendi, adımla. Döndüm, kimse yok; ses eski bir sesti, yolda kalınlaşa kalınlaşa bana ancak şimdi yetişebilmiş. Belki yıllar önce söylendi, belki henüz söylenmedi; takvimi yok sesin, belki düşürmüş geçerken. Ben de kendi adımı geleceğe doğru bağırıp duruyorum bu yüzden, kim bilir hangi köşede, kaç yaşımda dönüp bakacağım diye — ve o gün duyacağım şey bir uğultu mu, yoksa yalnızca bir yutkunma mı olacak, bilmeden.

YADİGÂR

Elimde bir fotoğraf, nasıl özledim seni. Aynanın karşısında o gülüşünü taklit etmeye çalışıyorum şimdi; olmuyor, bir yerinde bir eksiklik kalıyor. Ne kadar güçlü, ne denli pervasızdın. Saçların hayatın kadar dağınıktı en deli yaşında. Aklın hiç başında olmadı o güzelim yıllarda — belki o yüzden güzeldi yıllar. Ve o mavilik… Her şey onun bizi alıp götürmesiyle başlamaz mı zaten; müsebbibi odur belki bu eksilmenin.

Kolunda hiç bakmadığın bir saat vardı; biraz üzerinde ise bir ben. Nereye geç kalsan aldırmazdın; vakit hükümsüzdü senin için. Zamanın içinde değil, üzerinde yürüyordun. Kimseye hesap vermeden, hesap sormadan ve hesap yapmadan — hesapla bir alıp veremediğin vardı sanki.

Bir şeyler oldu sonra. Ne olduğunu tam bilmiyorum, öyle keskin bir gün de olmadı zaten — usul usul soldu her şey. Kavgayı bıraktın önce, sonra sesini, en son da o gülüşü. Şimdi dudağının kıyısı aynı yere kıvrılmıyor.

O saat hâlâ bende, kolumda duruyor. Ama artık her dakika bakıyorum ona — sen bir kez olsun dönüp bakmamıştın.

Fotoğrafta bir tek ben varım. Başından beri.

O mavilik, arkanda uzanan gökyüzüydü sadece. Sol üst köşesinde küçük bir bulut. Güneşin gitti, gülüşün gitti, sen gittin — o günden bir bulut kaldı yadigâr. Yirmi yıldır orada duruyor, dağılmadan.

GRİ SAAT

Vakit o kadar geç ki henüz erken bile sayılabilir. Juliet'in babası söyler bunu, kızını istemeye gelen o zamansız adama.

Bu cümlenin koynunda uyudum yıllarca. Geceyi bir nöbet gibi tuttum: saat ikide dilimde kuruyan su, üçte alnımı dayadığım soğuk cam, dördü bulunca bahçede karanlığı koklayan kedi — o da uyanıktı, o da bir şey bekliyordu. Beşe doğru göğün rengi o griye döner ya; ne güne ne geceye ait, bir renk değil sadece bir ihtimaldir o. Ömrümün en uzun mevsimini o ihtimalde geçirdim.

Telefonun rehberine hiç bakmadım; adın çoktan silinmişti cihazların hafızasından. Ama numaran zihnimde duruyordu, on bir düğümlü bir tespih gibi. Belki de başkalarının sesine açılıyordu artık o sayılar, kim bilir. Gitarı bir ara indirdim duvardan, parmaklarım tellerin tozunda gezindi, çalmadım; geri koydum. Ama sattırmadım da kimseye. Peronda trenin kalktığını gördüm, koşmadım; bir sonraki de gelir dedim, gelir tabii, gelmez mi. Hiçbirini yapmadım ama hiçbirinden de vazgeçmedim. Vazgeçmemek bir tür sabahtı bende; ışık değildi ama ışık ihtimaliydi. Oysa bir balina misali yavaş yavaş nihilizmin kıyılarına vuruyordum, farkında bile

olmadan. Kemiklerim her gün biraz daha ağrıyordu; yaşlanmak mı, yoksa insan olmanın tahribatı mı, ayırt edemedim.

Sonra geçen hafta kitaplığın önünde durdum, bir şey arıyordum. Aradığımı bulamadım da, rafta Cioran'la göz göze geldim. Öyle duruyordu işte, sırtı bana dönük ama bakıyordu. Bir şey demedi — zaten ne söyleyecekti, yazmıştı hepsini. Ben de kımıldamadım bir süre. Elim havada kaldı, sonra ağırlığını hatırladı.

O gri saatte kalan neyse, o gitti işte. Şimdi ya gündüz, ya gece.

LAPACI

Çılgın Korsan Jack ve Lapacı izleyip bitince MTV'ye, Enrique Iglesias dinlemeye geçtiğim fütursuz hayat döngüsü. Çocukluk mu yoksa fütursuzluk özlemi mi, koyamıyorum adını. Derin bir özlem içinde özlemi özlüyorum. Öylesine benimsiyorum ki adım özlem olmalı, belki de ta kendisi olmalıyım.

Her gün depremler oluyor şimdi, "şimdi" dediğim zamanın enkazı. Ve hapsolmuş şimdiye bana benzeyen bir mülteci. Evi yokmuş, gecesi yok, gündüzü yok. Bir hayali varmış sadece, zamanın kendisi olmak. Sordum neden, zaman özlemim dedi. Şimdiye hapsolan mültecinin özlemiydi zaman.

Anladım ki o zaman biz özlediğimize varmak istemiyoruz, biz özlediğimiz ne varsa o olmak istiyoruz. Bir kadın olmak istiyoruz veya bir adam, zaman olmak istiyoruz, fütursuz olmak istiyoruz. Varmak değil, o olmak...

Bir çocuk vardı bir zamanlar, ekranın karşısında bağdaş kuran; hiçbir yere geç kalmıyordu, hiçbir şeyi kaçırmıyordu — çünkü başka bir yer yoktu. O günlere dönmek istemiyorum ben, o çocuk olmak istiyorum.

Her çocuğun hayali Korsan Jack olmaktı aslında; ama hayatta Lapacı olmak da vardı. Ve bazen öyle derinleşiyor ki özlem, tek bir şeye sığmayan, en derine

akan o dipsiz özlemde sadece özlemin kendisi kalıyor elimizde. Neyi özlediğimizi unutuyoruz, özlemi unutmuyoruz. Her şey soyulduğunda geriye kalan tözümüz buymuş gibi; sanki, özlem olmaktan başka çare kalmıyor bize.

OYUK

Durup dururken gelen o çocukluk kokusu, hani o yazlık evin banyosundaki nemli havlu kokusu, nereden sızdı şimdi bu akşama?

Sanki bu koltuk, bu masa, duvarlar ben yokken kendi aralarında başka bir dilde konuşuyorlar da ben içeri girince susuyor. Kırk kez söylenen bir kelimenin soyulması gibi anlamından, aynada uzun süre bakınca burnumun bana ait olmadığını seziyorum. Hafızam, tırnakla kazınmış bir masa kenarı gibi; neyi sakladığını unutturuyor ama oradaki o oyuk takılıyor hep parmağıma. Bir keresinde tren vagonunun penceresinden düşen bir şapka görmüştüm, sahibi arkasından bakmamıştı bile; işte öylece bıraktığım bazı günler var içimde.

Gökyüzünün o ne mavi ne gri olduğu saatlerde, hani o iki arada bir derede kalan vakitlerde, içimde hep bir vapur düdüğü çalıyor. Deniz olmayan bu şehirde, apartman boşluklarından sızan o mutfak kokularının arasında, kendi içime doğru kaç kat aşağı inebilirim? Üstelik asansörü bozuk bir bina gibi, nefes nefese, her katta başka birinin paspasına bakarak.

Çekmecenin arkasına düşmüş eski bir sinema bileti; filmi değil ama yanımdakini hatırlıyorum. Yine de yüzünün sol tarafındaki o küçük beni unutmuşum

tamamen. Zihnim kendi kendini bir sülük gibi emerek besliyor, her yeni hatıra bir eskisinin ölüsünü yutarak büyüyor.

Ben aslında hiç gerçekleşmemiş konuşmaların provasını yapıp duran upuzun, sessiz bir koridorum. Telefon ekranı karanlıkta birden parlayınca müzeleşiyorum. Bir insanın sesini unutup gülüşünün ritmini ezbere bilmek de en nadide parçası bu müzenin.

Vitrin camlarındaki yansımama bakarak yürürken, arkamdan gelen yabancının adımlarıyla kendi adımlarımı eşlemeye çalışıyorum. Nereden geliyor bu ritim duygusu, yoksa hepimiz aynı görünmez orkestranın şefine mi itaat ediyoruz? Bir mektubu zarfa koymadan önce son kez katlarken çıkan o kâğıt sesinde, dünyanın bütün vedaları gizliymiş gibi geliyor bana. Kelimeler o kadar ağır ki, bazen onları ağzımda taşımaktan yorulup bir köşeye, en yakın elektrik direğinin dibine bırakmak istiyorum. En çok da kendime geç kaldığımda anlıyorum yolun bittiğini; hani o biletini aldığım ama peronunu bir türlü bulamadığım o son trenin kalkış saatinde.

Gece yarısı mutfaktan gelen buzdolabının çalışma sesi, evin içindeki tek canlı organizmayla berabermişim hissi veriyor. O düzenli, sıkıcı mırıltı olmasa duvarların üstüme yıkılacağını sanıyorum;

çünkü sessizlik her zaman bir şeylerin biriktiğinin habercisi. Masanın üzerindeki ekmek kırıntılarını parmağımın ucuyla toplarken, hayatın da böyle küçük, önemsiz parçaları bir araya getirme çabası olduğunu fark ediyorum. Ama hiçbir zaman tam bir somun etmiyor o kırıntılar; hep biraz eksik, hep biraz bayat, hep biraz boğazıma dizilen cinsten. Bir düşünce tam doğacakken kapı zilinin çalmasıyla o düşüncenin sonsuza dek felç olması ne garip bir kesinti.

Balkon demirlerine konan karganın gözündeki o parlak, zifiri boncukta kendi küçülmüş aksimi gördüm dün. Anladım ki, dünya sandığım kadar büyük değil; sadece bir kuşun göz bebeğine sığacak kadar dar bir oda. Ben o odada eşyaların yerini değiştirerek kendime yeni hayatlar icat ettiğimi sanıyorum. Unutuş dediğin şey, bir kütüphanedeki kitapların isimlerinin yavaş yavaş silinmesi değil; sayfaların birbirine yapışıp tek bir blok hâline gelmesi. Artık açamazsın, okuyamazsın; sadece bilirsin bir ağırlık olarak orada durduğunu.

Şimdi bu satırların bittiği yerde, ayakkabımın içine kaçan o küçük taş parçasını çıkarmak için durduğum o kaldırım kenarı, aslında hayatımın en uzun soluklu kararıymış da ben yürümeyi bıraktım sanmışım.

LÂL

Yabancı bir odada, bir yabancı ses,
Dokunur içimde var olmamış bir sırra.
Adını bilmediğim bir iklimin ayazı,
Sürgün eder beni soğumayan o küle.

Meğer ne çok insan aynı boşlukta,
Aynı sessiz harfle eksilmeyi beklermiş.
İpek sızı dökerken son cümlesini,
Bir başkası uyanırmış kendi hiçliğinde.

Takvimleri lâl eden bir gölgedir bu,
Onca kış eskitip kendinden dökülmeyen.
Bazen bir hecenin yutulduğu yerde,
Kalır evrenlere sığmayan ne varsa.

SANDAL

Saat kaç, bilmiyorum.
Odanın tavanında gölgeler yürüyor,
Uykumda ayak izleri.
Ben bu şehrin yeraltı sularında kaybolmuş
bir gemiyim,
Pusulam paslı.
Eski bir plağın cızırtısı taşıyor perdeden.
Bir akvaryumda yönünü şaşırmış
düşünceler
Birbirine çarpıyor.
Sana özlediğimi söyleyemem.
Bilirsen,
Özlediğini zannedersin.

Bir yerlerde bir tren kalkıyor kesin,
Vagonlarında sadece ıssızlık.
Kelimeleri bilerek hırpalıyorum bu gece,
Yoksa onlar beni hırpalayacak
Düzgün cümleler kurarsam canım yanacak.

Parfümünde en sevdiğim kitabın kokusu vardı
Sandal ağacıydı belki
Sandal ağacından sandal yapılır mıydı acaba
Bak yine daldım akvaryuma
Sana özlediğimi söyleyemem
Bilirsen, korkarım
Özlediğini zannetmenden

Saatin kaç olduğunu unuttum bak yine
Az önce bakmıştım
İnsan unutuyor işte seninle şiirleşirken

Türlü türlü şeyler
Ay, yıldız ve galaksiler...
Biraz bahsetmek isterdim evrenden
Ama bugün hiç çıkasım yok evden
Sadece pazara çıkıp maydanoz alırım
Aslında hiç sevmem, yine de hep alırım
Seni hatırlatır çünkü
Bilmem, her şiirime maydanoz oluşundan mıdır
Bak yine bir güveyi kelebek sandım
Seni de kandırdılar mı böyle
Beni hep kandırırlar

Hoop, daldım yine akvaryuma
Kelimeleri bilerek hırpalıyorum bu gece,
Düzgün cümleler kurarsam canım yanacak.

Uzaylı istilasına razıyım tam şu anda
Bu arada,
Hiç anlatmış mıydım sana ufo gördüğümü
Anlatmamıştım.
Görmemiştim ki zaten nasıl anlatayım
Renkleri bence maydanoz yeşili
Uzaylıların yani
Bir şey fark ettin mi
Acılı ezmedeki acı oranı hep yetersizdir
Ne alaka deme, yediğinde bu gelsin aklına
Hak vereceksin bana
Acısız ezme diyorum ben artık onlara

Akrep yelkovanı, yelkovan beni kovalıyor
Sarı bir mürekkep damlıyor tavandan
Küfleniyor içimde günlerin yeşil uykusu.
Hatırlıyorsan, ben bir gemiydim
Bir gayzere denk geldim fırlattı beni
Pulları dökülmüş balıklar karşıladı
bedenimi
Yarama sarıldı uzun saçlı bir ahtapot,
Ahşaptan yüreğim yandı hemen oracıkta
Sustuk sonra

Eğer söyleyeceğin bir şey yoksa
Dalıyorum yine akvaryuma
Zaten akvaryumdayken konuşamam
Bu yüzden söyleyemem sana özlediğimi
Söylersem,
Canım yanacak.

PÜRÜZ

Sabahın altısı. Ekranda bir kadının adı; yanında yaşı, yanında kaç yerinden. Kaydırıyorum. Bir çocuk enkazın altından çıkarılmış, gözlerini kısıyor — üç gündür karanlıktaymış, ilk gördüğü şey ışık değil, kamera. Kaydırıyorum. Aşağıda biri havuz başında kahvaltısını paylaşmış, altında bin beğeni. Baş parmağım aceleyle geçerken üstlerinden, geçiyor onlar içimden, hiç acele etmeden.

Kızıyorum. Ama şimdi avucumuzla ateşe su taşısak, kalır elimizde yalnız buhar.

Bir zamanlar ışığa gerek vardı; şimdi her yer aydınlık ve kimse görünmüyor. Kimse bir sabah kalkıp bozulmaya karar vermedi zaten. Herkes sadece biraz daha pratik davrandı: bakmamak dinlendiriyor, duymamak zaman kazandırıyor, üzülmemek en ucuzu.

Bir şey susuyor içimizde, sırayla. Bende henüz susmadı, o kadar.

Hava dönmeden bilirim ben, kimse bulutu görmeden. Eski bir yerimden başlar; röntgende görünmez. Kimilerinde çoktan sustu orası; ne zaman sustuğunu kendileri de bilmiyor. Bende kapanmadı: içeride küçük bir pürüz kaldı, hava dönmeden konuşan bir pürüz. Ağrımayana sağlam denmiyor;

dünyayla arasını fazla iyi kapatmış, sızdırmaz deniyor.

Bu yüzden yük demeyin buna. Werther çıktı bir zamanlar ortaya, gençler o acıyı bir ceket gibi giydiler; en hakiki sızıyı bile bir mevsim modasına çevirdiler. Ama taklit edenin hava dönmeden hiçbir yeri sızlamaz.

Ağrıyorsanız tamamsınız. Pürüzsüz olan, orada yarım kalmıştır.

GECEKONDU

Sanki her şeye vaktim var ama hiçbir şeyin sırası değilmiş gibi. Vaktin bu kadar çok, hayatın ise bu kadar yerini bulamaz olması…

Hayata zarifçe anlam arama çabamız hoyratça darmadağın olmuşken, insan bilinci bu entelektüel tsunamiye nasıl dayansın? Dayanamıyor da zaten. Koyduğun her tuğla gecekondundaki kaç tuğlayı aynı anda yerle bir ediyor? Bunu merak etme.

İçindeki enkazı geceye göm, sabah hayatın saçma rutinine devam etmek zorundasın. Çünkü hayat bizden etten kemikten bir insan değil, her darbede sıfırlanan bir robot olmamızı bekliyor.

Oysa bizim sadece durmaya, hissetmeye ve insan gibi kırılmaya ihtiyacımız var.

Ne yazık ki yıkılmamayı bir güç göstergesi diye öğrettiler insana ki bu vahşetti aslında.

Hayatın anlamını mı arıyorsun hâlâ? Boş ver. Senden beklenen tek şey ‘herkes’ olman.

BALMUMU

Bugün de birileri yenildi, kimse duymadan. Biri kapıyı arkasından kilitledi bir süre; çıktığında yüzü ıslaktı, masasına döndüğünde klavye hâlâ sıcak. Biri telefonu kapattıktan sonra soğumuş kahvesine baktı, uzun uzun. Yutulmak zorunda kalındı bir cümle, içeriye yerleşti, orada kalacak. Hiçbiri haber olmadı. Bağırmazdı yenilgiler.

Ben de bir sabah durdum. Kimseye söylemeden, tek başıma greve gittim: kalkmadım, gitmedim, var olmadım. Bir devrim sanıyordum bunu. Sonra pencereden baktım; otobüs geçti, fırın açıktı, karşı komşu her zamanki saatte perdesini araladı. Tek kişilik bir grevin en acı yanı fark edilmemek değil; çarkın, senin durduğun yerde bile aynı hızla dönmesi. Yerin boş kalmıyor, boşluğun bile boş kalmıyor.

Dünyanın en zalim huyudur dakikliği. En kötü gününde bile alarmlar kurulduğu an çalar, ekmek pişer, güneş vaktinden şaşmaz bir saniye. Yıllardır çalışıyor o güneş, bir kez bile rapor almadı; ne yorulup geç kaldı, ne biri öldü diye ertesi sabah bir saat sonra doğdu.

Oysa tekil bir hayatın devrim yapması için, evrenin bir kez aksaması gerekirdi. Bir kere. Sadece bir sabah, güneş doğmasa. Bütün yenilgiler aynı anda sussa, bir

günlüğüne sıra bize gelse. Olmuyor. Olmayacağını biliyoruz, yine de her akşam kafayı yastığa koyarken bir yanımız o ihtimale bakıyor.

Güneş hiç şaşmıyor; biz hâlâ balmumundanız.

MUHATAP

Çevresindeki bütün yıldızları yutmuş iki kara deliğin zaman donduran kozmik dansı; asla birleşmeden, sonsuza dek asılı...

İnceldiği yerden kopmayan, kopmadığı yerden incitir.

İnceldik. Ve incindik kopmadıkça; hepsi bu. Sonra gömüldük derine.

Ama nasıl derine gömüldüysek yaşarken ulaşamadılar yakınımıza bile. Biz, yani ben ve ben... Senin eksikliğindi bu.

Kendinden cömertçe eksilmeyi bıraktığın an, o büyük sevgilerin ne kadar çabuk buharlaştığını görüyorsun. Çünkü insanlar onlara açtığın o konforlu alanı senden daha çok seviyor. Hiç değişmiyor bu. Arkasında koca bir boşluk bırakıyor. Sonra o boşluk, sıçrıyor içine.

İçimdeki kara delik büyüyor, olay ufku zorluyor kaburgalarımı. Şimdi sadece devam edebilmek için bile, güneşe sarılmam gerek.

Avuçlarımda kömürleşen şafaklarla bekledim. Bir damla yağmurun bile canımı acıttığı yaralı bir toprak gibi sızladı tenim. Gözlerimi diktiğim o kapı eşikleri, üzerime devrilen dilsiz duvarlar oldu her gece.

Parmaklarımın ucundan sızan zifiri karanlık, yolumu gözleyen fenerleri boğdu tek tek. İçimde biriken çığlık öyle ağır, öyle hantal ki; hangi rüzgâra tutunsam onu da peşimden çekiyorum uçuruma.

Kendimle ettiğim bu sessiz kavga, uğruna kavga edilecek bir şeye sahip olamayışımın kavgası. Nereden baktığına bağlı olarak değişen ömrün kısa mı, uzun mu oluşunu... Bilemiyorum işte; gelmişini geçmişini, soyunu sopunu...

Şimdi bir küfür etsem, muhatabını bile bilmiyorum. Kime, neye? Derdim aydınlanma değil; küfrüme bir muhatap arayışı. Ne etsem yankısı dönüp kendi yüzüme çarpıyor. En çok da sesimi mühürleyen o dilsiz boşluğa bileniyorum. Göğsümde vuruşan iki yabancıyız şimdi; biri çoktan gitmiş, öteki hiç var olmamış gibi.

AÇI

İnsan kendini anlatmaya değil, anlatmak zorunda kalmamaya özlem duyuyor. Bütün konuşmalarımız bu özlemin tutanağı aslında; her cümle, bir öncekinin yetmediğine dair bir itiraf. Bir zamanlar çok yakınımdaki biriyle araya mesafe girmişti; kimin bıraktığı, kimin geç kaldığı belirsiz, o cinsten bir uzaklık. Yıllar sonra karşılaştık, oturduk. Biralar geldi, biri daha, biri daha; içtikçe gevşedik ama açıldıkça konuşmadık — araya giren yılların hasretiyle, avazımız çıktığı kadar sustuk. Hesabını sorduk birbirimize, "neden" diyerek değil, susarak. Gerçek dostlar, cevabını bildiği şeyi sormazdı. Anlatmak zorunda kalmadığın birinin yanında susabilmek... Adını koyamadığımız o şey, belki de sadece budur.

Ama susulacak kimse yoksa insan anlam üretmeye başlar. En büyük acizliğimiz de bu: bir şeyin anlamı yoksa uyduruyor, bulamıyorsak kuruyoruz. Boşluğa bakıp orada bir şekil görmeden duramıyoruz. An'lardan oluşuyoruz, anlardan ibaretiz ve savruluyoruz anların içinde. Sonra o savrulmaya bir yön çiziyor, adına kader diyoruz.

Anlatmak, anlaşılmak ve anlam arayışı üçgeninde sıkışıp kalmış insanın iç açıları toplamı yüz seksen

derece. Peki ya iç acıları toplamı kaç derece? Bunu ölçen bir alet henüz yapılmadı; yapılsaydı da kimse kolunu uzatmazdı.

Komşu acılardan habersiz kendi düz çizgimizde yürürken, hiç kesişmediğimiz paralellerimizden medet umuyoruz. Oysa bazen olur: yıllardır aramadığın biri, tam onu düşündüğün akşam arar. Ortada hiçbir sebep yoktur, hiçbir doğru ötekine değmemiştir. Ama insan sebepsizliğe dayanamaz; iki doğrunun uzayda değil, anlamda kesiştiğine inanır. İnandığı an, kesişmiş olurlar zaten. Öyle ya, bir tek geometride kesişmez paraleller.

Tümleyen açı mı, yoksa bütünleyen acı mı önemliydi insanın geometrisinde? Neyi ölçsek, ölçülemeyenin üstünü örtüyoruz belki de...

MAHKÛM

İnsan zaten dünyaya fırlatıldığı anda, seçemediği şeyleri bir ömür boyu sahiplenme çabasının kucağına atılmıyor mu? Seçebildiklerinin pişmanlığında neden ısrar edip onda diretsin ki; bu, elinde kalanı da insanın elinden almak olmaz mı?

Tek mahkûmluğumuz özgürlük olması gerekmez mi? Seçimlerimizin ne anlamı kalır ki vazgeçebilmek olmazsa? Asıl bedel direnmek değil midir, sabır değil midir?

Bir sabah aynada kendi yüzünü yadırgamak, bunun ilk belirtisi olabilir mi? Peki hangi gün oldu bu; bir gün mü oldu, yoksa hiç mi olmadı?

Kim olduğumuzu haykırmadıkça, bizim yerimize söyleyen dünya kimdir? Söylediğine bir süre sonra kendimiz de inanmaz mıyız? Ve el âlem ne der baskısıyla şekillendirilen bir benliğin en büyük ihaneti, yine kendine değil midir?

Sormaktan yorulmak da bir cevap sayılır mı?

GÖK YÜZ ÇEVİRDİ

Ne bir söz teselli eder bu ıssızlığı ne de bir el uzanır kuyunun derinliklerine. Bırakılmıştır insan; sessiz uzayın karanlığına, donuk zamanın boşluğuna... Ya bir başkası eliyle, ya kendi tarafından.

Rüzgâr bile sustu, geriye sadece o eski uğultu kaldı. Kendi içine bükülen yolların sonunda, bir başına bu uçsuz bucaksızlıkta. İnsan, ufkunu yitirdikçe yönünü şaşıran bir seyyah gibi, gecenin ortasında dikilip uzaklardan bir işaret fişeği bekliyor. Oysa ne bir gemi yanaşıyor bu limana, ne de dalgalardan başka bir ses var; fırtınanın dinmesini yine bekliyoruz fırtınadan.

Bir kadın vardı, yirmi yıl kıyıda beklemiş. Ufukta ne belirse o sanmış, her seferinde başka bir gemi çıkmış. Yirmi yıl sonra kapıda duran adamı tanıyamamış. Bir adam mıydı beklediği, bir haber mi, yoksa çoktan beklemenin kendisi mi olmuştu — kimse sormadı ona.

Halıya uzanıp tavana bakıyorum bazen; ama öyle basitçe bir bakma eylemi gibi değil. Sanki önce tavanı sonra da mavi elbiseyi yırtıp bir gerçekliği alaşağı edercesine. Döndüğümde çoktan siyah elbisesini giymiş ve solgun sarı broşunu takmış oluyor. Tavan hâlâ yerinde. Halıya uzanmanın sağaltıcı gücü işte. Ne kadar sürdüğünü bilmiyorum, ne beklediğimi de.

Kendi ıssızlığımızın bekçisi kesildik bu coğrafyada; gözlerimiz uzak denizlerin kıyısında, içimizdeki o küçük, titrek sığınağa hapsolduk. Sınır boylarında unutulmuş bir fener gibi, kendi ışığında boğuluyor insan.

KIRMIZI

İçi dışından daha sıcak
Kırmızı bir itfaiye arabası
Geçip gidiyor paslı sireni hıçkırarak.
Kenara çekiliyor herkes, ama
Kimse bakmıyor camdan içeri.
Motorunda başlayan o amansız yangın
Sarnıcına doğru ilerliyor şimdi.
Çevirmiş hortumunu kendi göğsüne,
Kalbini söndürmek için çırpınıyor delice.
Oysa dindirmiyordu tazyikli su alevi,
Kendi dumanında boğuluyordu
Sarsılan heybetli gövdesi.

Bir itfaiye,
Kendi sıktığı suda boğulur muydu hiç?
Boğuluyor işte...

Anlamadı kimse,
Kimse gelmedi yangınına,
Çünkü söndürmekti onun işi.
Kırmızı olmak istemişti;
Kalbinin kömür olacağını
Nereden bilebilirdi...

SUVEYDÂ

Nefesimi tuttum,
Unuttuğum bir masal sızıyor saçlarından

Dünya, telaşını kapıda bırakmış bir misafir
odası şimdi
Tam ortasında yüzümü gülümseten bir
gelincik tarlası.
Sapları, gökyüzünü tutan ince kemikler
gibi
Sessizce dinliyorum rüzgârda uçuşan
saçlarını

Güneş, bu kızıl tarlada harflerimi yakıyor
Dumanı tütüyor gülüşünde
Kalbin uykusunu bölen bir ihtilal provası
bu,
Yerin yedi kat altından fışkıran o köz
kehribar
Sanki doğa, kendi gizli günlüğünü seriyor
önüme.

Adım atmaya korktuğum canlı mayın
tarlası
Anlamıyorum, neden üstüm başım
kırmızılık
Eminim, basmadım mayına
Tarlada mı düştüm yoksa
Bir ara beşik gibi sallanmıştım,
Hatırlamıyorum sonrasını
Belki de bir salıncaktı, sen ittin…
Belki rüya…

Evet rüyaydı, hatırlıyorum
Bir gelincik tarlasında koşarken düştüm
Gözlerimi açtığımda kırmızı yaprakları,
Hayatın üstüne serilmiş ipekten bir
uykuydu
Gördüm o gelinciğin kalbindeki saklı
geceyi,
Kendi kalbimin siyah lekesiyle yüzleştim
sanki.

Sonra dedim ki kendi kendime, oh be!
Kafamın içindeki inşaat işçileri paydos etti
nihayet,
Kalbimin gri otobanında trafik tamamen
açıldı.
Sonra birden taptaze ekmeğin o sıcacık
kokusu
Bir yumruk gibi indi burnuma
Eli de amma ağırmış dedim, kızmadım
Olur arada böyle yanlış anlaşılmalar
Ama burnum sızlıyor hâlâ —

Derken tangır tungur devrildi çöp kutuları
Yine hazırlıksız yakalandım
Hep korkutuyorlar insanı
Anladım ki o an
Yine sabahı etmişiz seninle
Çöp arabasıydı benim günaydınım
Ve iyi uykularım

Son zamanlarda hep böyle oluyor nedense
Bir durakta bindiğim minibüs
Bilmediğim bir durakta indiriyor beni
Buraya nasıl geldiğimi hatırlamıyorum
Sadece bir gelincik tarlasındaydım
Koşuyordum
Ve düştüm sonra
Sonraaa
Hatırlamıyorum sonrasını.

VURGUN

Dalgaların üzerinde yüzebilirdi şiirlerim; sığınabilirdi en güvenli limanlara, çıkabilirdi yeşil taştan adalara. Ama ben derinlerde boğdum, yem ettim hüzünlü balıklara. Bana benzesin istedim şiirlerim; ya da ben onlara.

Sünger avcıları bilir: yüzeye yakın durana kimse bakmaz. Diptedir makbul olan, ışığın vazgeçtiği yerde. O yüzden inersin, bir daha inersin; her seferinde biraz daha aşağıda ararsın. Ben de öyle yaptım. Bir cümle güzel geldiyse yetmedi; altında ne var diye baktım, bulduğumun da indim altına.

Geçen yaz denize karşı oturuyordum, gün batarken. Öyle güzeldi ki hemen bir cümle kurdum içimden; sonra düzelttim o cümleyi, bir kelimesini değiştirdim, bir daha değiştirdim. Güneş battığında elimde iyi bir dize vardı. Batışı hatırlamıyorum.

Vurgun derler buna; hasar dipte değil, yukarı çıkarken olur. Kimi felç olur, kimi hiç çıkamaz. Tuhaf olan şu ki, aynı kelimeyi bir insana tutulduğumuzda da kullanırız. Demek dilimiz çoktan bilmiş: derine inmenin bedeliyle aynıymış birine tutulmanın bedeli.

Çıkan dalgıç ne zaman daldığını karıştırır. Bugünlerde bende de her şey birbirine karışıyor;

anlamlar sarılırken dolanıyor. Hafızam yanıltıyor beni, hangisiydi ilk? Gerçi ne önemi var geçmişin…

Nostaljik bir sarıdan medet umulur muydu hiç, geleceğin hazan sarısına?

MÜSTAKBEL SUNAĞI

İki yalnızlığın selamını kabul ederken sormadan edemiyor insan: Müstakbel bir kavuşma uğruna bugünü feda etmek, umudu bir sabır taşına değil de kendi infaz sehpasına dönüştürmez mi? Baş üstüne denilen her an eksiltmez mi biraz umudu?

Temiz bir sayfa değildi yarın, bugünün kanıyla lekelenmiş bir kefen sadece. Oysa bentleri yıkılan bir nehir gibi gürlemeliydi her şey; yıkılmalıydı o yarın denilen, o hiç gelmeyen zamanın kibirli barajları. Bekleyişin tortusu birikiyor diplerimde. Geleceğin o doymak bilmez iştahına fırlatıyoruz gençliğimizi, yüzümüzün çizgilerini, avuçlarımızdaki teri. Dokunulmayı bekleyen bir şimdimiz vardı; o meçhul kavuşmanın sunağında can çekişiyor şimdi. Kurban edilen her saniye, yüzümüze fırlatılan bir avuç toprak.

Vakit geldiğinde, kim hangi dille selamlayacak birbirini? İki yabancı, iki gölge, iki hayal kırıklığı kalacak geriye. Umut, celladın elindeki ipek urgan mıdır ki boynumuza her dolandığında yakmasın canımızı?

İlmek ilmek daralıyor şimdinin boğazı. Ne acı. Kavuştuğumuzda birbirimizin yüzüne bakacak gözümüz kalmayacak, çünkü gözlerimiz o çatlayan sabır taşları... Dokunacak ellerimiz nasır, soluyacak

nefesimiz tütün kokacak beklemekten. Şimdi biz, o kurumuş nehir yatağında, birbirine dokunamayan iki taş parçasından başka neyiz ki?

Yine de baş üstüne, selam vermekten başka ne biliriz ki biz...

BIÇAK SIRTI

Merak etmeyin, bir gün aşık olmadan da aşkı yaşamanın bir yolunu bulacaksınız. Tadı tıpkı kafeinsiz bir kahve, alkolsüz bir bira gibi olacak: risksiz, hafif ve sahte.

Oysa gerçek aşk kusursuz değildir, zararsız hiç değildir. Ağır ödenir o tadın bedeli: o ana kadar kurduğun bütün düzenler bozulur, sığındığın rutinler dağılır. İşe hep aynı sokaktan giderdin; artık iki durak uzunundan gidiyorsun. Yıllardır aksatmadığın buluşmaya ilk kez gitmiyorsun ve bahane bile uydurmuyorsun. Uyku saatin kaydı, fark etmeden: yıllardır on birde yatan adam artık dördü buluyor, üstelik şikâyetçi değil. Hayatının merkezine, kendi gölgenin bile önüne koyduğun biri yerleşir; kendin için yapmayacağını düşünmeden onun için yaparsın.

Seni yeniden şekillendirmesini beklersin, bir oyun hamuru gibi. Sen de aynısını denersin ona — aşıksa izin verir. Aşk karşılıklıysa varacağı yer burası zaten, en tehlikeli yer: iki hayatı bir anda yok etme ihtimaliyle dünyanın en güzeline çevirme ihtimali, ikisi aynı bıçağın sırtında.

Aşk o sırtta, nereye düşeceğini düşünmeden yürümektir. Düşünürsen olmaz. Planlanan, öngörülen aşk olmaz; sadece yaşanır, fütursuzca. İpler de onun

elindedir, çeker durur ikinizi — düşüreceği yönü o da bilmez.

RÜZGÂR BENİ ÇAĞIRIYOR

Duydum.
Gözlerimi kapattım, kırlar içime yürüdü.
Sen beni düşününce yanında beliriyorum
ya,
Ben seni düşününce kendimi sende
unutuyorum.
Saçlarının fısıltısıyla uyanan o yaz,
Göğsümde kök salan o tek gelinciktir artık.

Gördüm.
O kırların ortasında
Çocuklaşırken sen,
Dünya gözlerin kadardı.

MASADA UNUTULMUŞ SERİNLİK

Bir de sana rastlamak var bu hayatın tam ortasında; sadenin güzelliğinde, güzelin sadeliğinde. Dünyayı ilk günkü hayretiyle adımlamak gibi adın. Zihnimin dehlizlerinde yankılanan bir ses, bir kuş gibi hissedercesine hafif, gökyüzü kadar özgür. Uyanıyorum bir rüyaya, ağzımda acımtırak bir tat ve odada bir koku — nereden geldiği belirsiz, bal rengi ve hafif. Yaz kokusu, çocukluk akşamları, masada unutulmuş bir serinlik…

Düşünüyorum da geceyi bölen bu sessizlikte: kalp aslında gitmemeli hiç kimseye, kalmalı kendi evinde. Belki de sırf bu yüzden, uslu dursun diye konmuş o karanlık göğüs kafesine; sıkıca kapatılmış parmaklıklar ardına, bağlarından boşanıp bilinmeze kaçmasın diye. Ama seni görünce meretin nasıl uçası geliyor, nasıl sığmıyor kabına o deli muamma; kanatıp göğsümü kanatlanmak istiyor, sanki tüm zincirlerinden kurtulmuş gibi bir anda. Kabuğun altında duran her şey böyledir belki: yarılana kadar sakin, yarıldığı an bütün odayı dolduran.

Bugüne kadar sevdiğim ne varsa şu dünyada, ne biriktirdiysem ağrısıyla; ilk biberonumdan dudaklarımda kalan o eski sıcaklıktan odamın kuytu köşesindeki boyası çıkmış oyuncaklarıma, sayfalarını

koklayarak çevirdiğim kitaplarıma, yırtılana kadar üzerimden hiç çıkarmak istemediğim o sarı tişörtüme, defalarca izleyip doyamadığım filmlere, gece yarıları defter kenarlarına gizlice karalanmış o büyülü dizelere ve yağmurda sığındığım o kimsesiz kedilere, annemin önüme koyduğu sıcak bir yemeğe ve bir zamanlar yanımda duran, durdukları yerin soğuduğu tüm o sevdiğim insanlara...

Aklıma gelecek, kalbime değecek her şeyin sevgisini toplasam şimdi tek bir avuçta; kocaman bir çığ gibi büyüsem dalgaların üzerinde, yepyeni bir evren inşa etsem o kadim, saf hislerden. Ve sonra seni sevsem, tüm bunların toplamı kadar, hepsinin ağırlığı ve saflığıyla.

Çünkü seni sevmek, seni nefes nefese yaşamak, dünyanın tozlu pencerelerini ardına kadar açmak gibi. Renkler daha keskin artık ve insan daha az kimsesiz. Çok düştüm sana, belki dengemi kaybettim, uçurumdan aşağı bırakılan bir yaprak gibi hafiftim üstelik. Şiire düştüm sonra, kelimelerin o dipsiz, insanı her yerinden vuran şifalı sularına. Sana ve şiire düştüm aynı anda; iç içe geçti sesinin tonu ve kâğıda dökülen heceler. Aynı şeysiniz belki de...

Bir şairin görünmez kalemi gibi dokunuyorsun hayatın kanayan, kırık dökük, kimsenin görmediği yerlerine. Ben sende küçük de olsa bir yarayı

sarabilsem, biliyorum, derinlerde bir yerde benim de bir yaram iyileşir. Aynı yerden iyileşmek, karanlıkta el yordamıyla buluşmak, görünmez bağlarla sımsıkı tutunmak bu dünyaya.

Masaya o sarı serinlik konduğunda gözlerinin nasıl ışıdığını bilirim. Dünyanın bütün tatları dursun bir yanda, sen o dilimi alırsın; ilk ısırıkta gözlerini kaparsın, "işte bu" dersin. Bende yaz denince o kalmış: sevdiğin şeyin kokusu.

Şimdi avuçlarımda sakladığım tüm iyikilerimi üfleyip o güzel saçlarına, usulca gidiyorum. Arkamda bıraktığım bu dağınık bilinç akışı, sana çarpan kalbimin odalarda yankılanan son sesi. Oysa mutfakta oturuyordum sadece; önümde bir tabak kavun. Çatalı daldırdığımdan beri bütün ev senin sevgin kokuyor — meğer bunca şeyi yazan kavunmuş, ben yazmamışım.

ANAHTAR

Ev anahtarı her akşam firar ediyor bu evde.
Montun sağ cebine bakıyorum boş, sol
cebine bakıyorum boş.
Çantayı ters çeviriyorum;
Halının üstüne bir hayat dökülüyor,
anahtar yine yok.
Sonra gidip mutfak tezgâhındaki o kaseye
bakıyorum,
Tam ortasında duruyor; bakışıyoruz bir
süre.
Beş dakika önce kendi elimle bıraktığımı
bal gibi biliyorum.
Yine de deşiyorum montun ceplerini,
cüzdanın arkasını.
Sanki o anahtar gerçekten kaybolsa,
Başka bir hayata çıkabilecekmişim gibi.
Burada kalmak, bana ait bir kararmış
gibi…
Alıyorum kaseden, kapının arkasındaki
çiviye asıyorum;
Yarın akşam yine ceplerde bulamamak
üzere.
Çivi orada duracak, ben çiviyi unutacağım.
Kitaplarımı unutup gittiğimde,

“Kendini de unutsaydın” derdi ilkokul
öğretmenim.
Unuttum sayılır hocam.
Ama merak etme;
Nereye koyduysam oradayım,
Sadece oraya bakmıyorum.

YENİDÜNYA DÜZENİ

Sabah fırında ekmeğimi kestirmiştim. Eve gelince fark ettim, küçük köşe dilim kaybolmuş. Ortasından büyük bir dilim gitseydi bu kadar etkilenmezdim. Ama o küçük kenar var ya — bugün yaşayacağım her tersliğin müsebbibi Murphy işte. Bazı insanlar da böyledir; hayatımızda kapladığı alan büyüdükçe etkisi azalır kimisinin, kimisinin küçüldükçe artar. Sonra kendinizi ekmeğin kaybolan köşesinden kaybolan insanlara savrulurken bulursunuz — savrulalım bakalım.

Ekmeği tezgâha bıraktım, kabuğundan bir parça kopardım ağzıma; bayatlamaya yüz tutmuş, demek ben de bir yerlerde eskiyorum. Pencereden bahçe görünüyor. Yenidünya ağacı orada, hep olduğu yerde. Her sene bu zamanlar sararıp olgunlaşır, çocukların hışmına uğrardı; bu yıl o kadar güneş göremedi ki hâlâ yemyeşil. Belki de yenidünya düzeni bu, bilemiyorum. Bir meyve düşünün, güneşi bulamadığı için olgunlaşamamış — ama ben ona ham kalmayı seçmiş gibi bakıyorum: çürümemek için hiç tatlanmamış, yetişmemekle korunmuş. Kıskandım neredeyse. Bahçeye indim.

Çimenlerin arasında bir kedi belirdi, nereden çıktıysa; bana baktı, o eski bakışlardan — tanıyor da

tanımıyormuş gibi, ya da tanımıyor da tanıyormuş gibi. Kuyruğunu bir soru işareti yapıp duvarın üstünden gitti, cevabı beklemeden. Zaten sormamıştım. Karşı komşunun kapısı çarptı, ardından bir motor öksürüğü, kornaya hayvan gibi basan biri — sabahın bu saatinde nereye yetişilir ki, kimse söylemiyor. Herkes bir yere geç kalmış gibi. Ben de öyleyim belki, ama nereye geç kaldığımı unutmuşum; randevu duruyor, adresi silinmiş.

Derken o ses. Uzaktan, mahallenin öbür ucundan büyüyerek geliyor: “Karpuuuz!” Hoparlörün cızırtısında eriyip yeniden toparlanan bir çağrı. Bir kamyonet, kasası dolu, adam yukarıda oturmuş krallar gibi. Durdurdum. En dipten birini seçti, kulağına vurdu — o tok ses, içi dolu demek. Aldım, taşıdım eve; kollarımda bir yaz taşıyormuşum gibi ağır, sıcak, sabırsız.

Bıçağı daldırdım. O çıtırtı — kabuğun ikiye ayrılırken çıkardığı o ses var ya, bir şeyin mührünün kırılması gibi. İçinden sulu sulu bir gelecek çıktı; kırmızı, taze, henüz yaşanmamış. Ama çekirdekler — o kara çekirdekler geçmişti; her biri bir anı, ısırığın arasına sıkışmış, çiğnenmeyi bekleyen. İşte o an anladım tadın nasıl bir pazarlık olduğunu: geleceği tatmak istiyorsan geçmişi tükürmen gerek. Ağzıma bir dilim aldım, çiğnedim; tatlı olan neyse onu yuttum, sert olan neyse — çekirdekler, tarihler,

isimler — avucuma tükürdüm. Bir avuç dolusu geçmiş, ıslak ve siyah, elimde duruyor. Tuhaf: en tatlı ısırık en çok çekirdek çıkanmış. Demek geleceğin en sulusu, içinde en çok geçmişi biriktirenmiş.

Tükürdükçe hafifledim. Avuçlar doldukça damak boşaldı; bir yandan geleceği yiyorum, bir yandan geçmişi elimde biriktiriyorum, ikisi aynı meyvenin içinden. Bahçeye saçtım çekirdekleri sonra — belki biri tutar, belki bir gün burada bir fidan, tükürdüğüm anılardan bir gölge. Yenidünya hâlâ yeşil duruyordu karşımda, güneşsizliğin ördüğü o hamlıkta. Ona baktım, elimdeki ıslak geçmişe baktım. Biri yetişememiş, çekirdeğini içinde saklıyor; öteki yetişip yenmiş, çekirdeğini geri vermiş. Hangimiz o yenidünya, hangimiz o karpuz — işte onu bilemedim.

Akşam bahçede otururken güneş çoktan inmişti. Çekirdekler avucumda kurumuş, minik birer taşa dönmüştü. Onları bu kez toprağa savurmadım, cebime attım. Sabah hafiflemek için tüküren adam, akşam olunca anladı ki her şeyi fırlatıp attığında geriye ne damakta bir tat kalıyor ne de içeride bir adam. Meğer sabahki o eksik ekmek haklıymış: tam olan hiçbir şey girmiyor hayatımıza, her hikâye bir kenarı eksik başlıyor. Ama o boşluk olmasa, yeni bir yaz nereye sığardı ki? Yenidünya ağacına baktım, koyu yeşil, hâlâ kararında, hâlâ olgunlaşmamış. Ham kalmayı seçenler yerinde sayadursun — ben ısırıp

çekirdeğinin bedelini ödeyenlerden olacaktım. Cebimde birkaç kuru geçmiş, damağımda gitmeyen o mayhoş tatlılık… Yarın belki ekmeği tam alacaktım; ama biliyordum, yine eksik kalacaktım — ya da eksikliği başka bir yerde arayacaktım.

BULAŞICI

Bir ara martıların çığlığını kıskanmıştım; onlar gibi özgürce hayata haykıramıyorum diye... Şimdi de senin bu rengârenk gülüşünü, gökyüzüyle olan o koşulsuz dostluğunu kıskanıyorum.

Ama bu öyle güzel, öyle içten bir imrenme ki... Ben kuytularda gölgelerle dertleşirken, senin bastığın yerde ağaçların canlanmasına, kuşların sana doğru kanat çırpmasına, güneşi yüzünde taşımana hayran kalıyorum. Keşke diyorum, keşke benim kalemim de hayata böyle tepeden tırnağa gülümseyebilse.

Öyle bir kara mizah ki benimki; ezkaza gökyüzündeki bir yolcu uçağına el sallayacak olsam, o bulutların arasında aniden kayıp Malezya uçağına dönüşmesi işten bile değil...

Şimdi o uçağın girdiği sisli boşlukta, beyaz bir kâğıt aydınlanıyor aniden. Bulaşıcı bir gökyüzü gibi... Parmak uçlarıma davetsiz bir ritim sızıyor, içimde sırasını bekleyen kelimeler uyanıyor telaşsızca.

Açılıyor mürekkebim bu sitemin bittiği yerde, rengine çalıyor senin. Kalbin hep böyle kuşlarla konuşsun; çünkü senin gökyüzün, benim duvarlarımı genişletiyor usulca.

KIYMET

Bazen gece uykusunda öyle hareketsiz görürsün ki birini, durur içinde bir şey. Yaklaşırsın sessizce; gözlerin yorganın inip kalkışını, o küçücük nefes kıpırtısını arar. Görünce derin bir nefes alırsın — ama ne nefestir o. Ciğerlerine dolan hava değildir aslında, huzurdur. Sadece onu kaybetme ihtimaliyle bir an yüzleşenler bilir o nefesin tadını.

Keşke insan eksilmeden bilebilse bunu. Ama olmuyor. Tuhaftır, dilimiz bile fısıldar bu gerçeği: "yan yana"yı ayrı yazarız, "apayrı"yı bitişik. En yakın durması gerekenler aralıklı durur da en uzak olan yapışık kalır. Ve kıyamet, bir "a" harfini yitirdiğinde geriye kıymet kalır. Demek bir şeyin değerini, kopan bir parçanın ardında bıraktığı boşluktan öğreniyoruz.

Ben o nefesi ne zaman alsam, hep aynı geceye gidiyorum. İki buçuk yaşındayım. Doksan beşe girdiğimiz yılbaşı gecesi, bugün hâlâ oturduğumuz o ev... Az önce herkes buradaydı, ışıklar yanıyordu. Şimdi kimse yok, odada sadece bir gece lambası. Zar zor yürüyen adımlarımla odadan odaya geçiyor, herkesi arıyorum. Bulamıyorum. İçimde o ilk boşluk, henüz adını koyamadığım.

Sonra bir kapıyı aralıyorum. Annem. Babam. Ablam. Oradalar işte, hepsi orada... O an ciğerlerime

çektiğim nefesi otuz yıldır unutmadım. Hafızam başka her şeyi sildi belki ama onu tuttu. Ne zaman içim huzurla dolsa, o kapıyı yeniden itiyorum. Ve yeniden iki buçuk yaşında, onları yeniden bulmuş oluyorum.

KIRILAN BARDAK

Elden mi düştü, bilerek mi kırıldı?
Boş ver be ustam,
Zaten içimizi serinleten su çoktan içildi!

Kırılsın bardaklar, ne gam?
Yeter ki içindeki o coşku dökülmesin yere.
Biz o cam kırıklarının üstünde bile
Yalınayak dans ederiz seninle.

Ne güzel bir gecesin sen, karanlığa
sarılasım var;
Çünkü biliyorum, bu delice neşenin
ucunda,
Bizi bekleyen upuzun bir sabah var.

Yüzünde sabahtan kalma güneş
Buzunu çözerken içimin
Sahi, bir bardak daha kıralım mı?
Sırf o sesin arkasından gülüşün duyulsun
diye.

Şimdi sirtaki vakti yüreğimde!

ELMA

Buzdolabının kapısına iliştirilmiş eski bir elektrik faturası; arkasında aceleyle yazılmış birkaç kelime. Mürekkebi soluyor, biliyorum. Tam da bu yüzden çekmecedeki bütün o mühürlü, ağır senetlerden daha sert dokunuyor parmak uçlarıma.

Sabahın dördünde, sokak lambasının turuncu ışığı mutfak tezgâhındaki çatlak bardağın içinden geçip duvara kesik bir yarım ay çizerken, balkonda kurumaya bırakılmış nane demetlerinin kokusu havada asılı kalıyor; biliyorsun ki bu koku birkaç güne kalmadan tamamen havaya karışıp gidecek ve sen sırf bu ihtimal yüzünden ciğerlerini o keskin ferahlıkla dolduruyorsun.

Pazar tezgâhından alınan ve akşamına hemen yumuşayıveren o kokulu Amasya elmasının kabuğundaki incecik çizik, zamanın tenimize fısıldadığı en güzel şarkı hâline geliyor. Eğer o elma aylarca aynı dirilikte dursaydı, mutfak masasında unutulmuş bir plastik süsten ne farkı kalırdı; ona bakmazdın bile, varlığı bir süre sonra gözünün alışacağı ebedi bir mobilya yüküne dönüşürdü.

İnsan tam da bu yüzden öpüyor omzundaki o küçük beni, tam da bu yüzden çayın bardakta çizdiği o çabuk kuruyan kahverengi halkaya bakıp gülümsüyor.

Gitmekte olanın hızı, duranın ağırlığını her zaman alt eder; ve bu bir vedalaşma töreni değil, mutfaktaki mermer tezgâhın soğukluğuna, parmaklarının ucundaki o geçici sıcaklıkla verilen sessiz bir teşekkür ilanı.

Her şeyin un ufak olacağını bilmenin verdiği o muazzam hafiflik, sırtındaki hırkayı biraz daha yukarı çekmene sebep oluyor; rüzgâr pencereleri zorlarken içindeki o korunaklı oda genişliyor, genişliyor ve sonunda seni unuttuğun bir çocukluk oyununun tam ortasına bırakıveriyor.

Avucundaki su sızıyor parmaklarının arasından, çarşaf kırışıyor, akşam güneşi karşı binanın camından çekiliyor ve sen karanlığa doğru batan bu odaya, sanki ilk defa görüyormuş gibi, minnetle bakıyorsun.

SANİYE

Zaman her şeyi değiştirir; aşkları söndürür, insanları tanınmaz hale getirir, mekânları yok eder. Suçlu elbette o değildir; ama değişimin ölçü birimidir. Ne kadar geçerse, o kadar dönüşür her şey acımasızca.

Bu yüzden yavaştı öpüşlerim. Acele eden, varacağı yeri merak edendir; oysa benim varmak istediğim bir yer yoktu, yalnızca bir an vardı kalmak istediğim.

Yürürken adımlarını sayınca yol bitmez ya hani; ben de senin yanında dururken nefeslerimi sayardım. Yarına verecek hiçbir sözüm yoktu; çünkü geleceğe sızan her duygu, bugünün saflığını lekeler. Üstelik sözler tutulmazdı genelde. Bu yüzden sen de verme.

Herkes bir yerlere yetişmeye çalışırken, biz durmanın o muazzam ağırlığıyla sessizleşiyorduk. Sanki zaman, zamansızlığı doğuruyordu çatladığı yerden. Teninin sıcaklığında yavaşlarken anladım ki; insan ancak bir yere varmaktan vazgeçtiğinde gerçekten mevcuttur. Dünyanın bütün takvimleri dışarıda mevsimlerce dönebilirdi; bizim takvimimiz ise dudaklarımızın birbirine değdiği o uçsuz bucaksız saniyeden ibaretti.

Öpüşlerim yavaştı; çünkü dudakların, bu gelişigüzel fırlatılmış asırda sığınabileceğim yegâne

yerçekimiydi. Bırakalım dönsün dünya aşağıda; biz sonsuza dek düşelim bu yerçekimsiz boşlukta.

İÇİNDEKİLER

TAÇ UTANGAÇLIĞI 1
EŞİK..... 2
KİREÇ..... 3
KUTU..... 5
RÜZGÂR PAYI..... 7
PENCERESİZ 8
SURET 9
JÜPİTER GÜZELİ..... 10
NAMÜTENAHİ 12
TEŞNE 14
KENDİNE GÖMÜLEN..... 16
YEKPARE 17
MAHLÛK..... 18
RENGÂRENK..... 19
ASTARIN SOĞUĞU 20
MARTI 21
SARMAL..... 23
PES..... 24
YADİGÂR..... 25

GRİ SAAT.....27
LAPACI 29
OYUK 31
LÂL.....34
SANDAL.....35
PÜRÜZ.....39
GECEKONDU 41
BALMUMU 42
MUHATAP.....44
AÇI 46
MAHKÛM 48
GÖK YÜZ ÇEVİRDİ 49
KIRMIZI..... 51
SUVEYDÂ 52
VURGUN 56
MÜSTAKBEL SUNAĞI.....58
BIÇAK SIRTI..... 60
RÜZGÂR BENİ ÇAĞIRIYOR.....62
MASADA UNUTULMUŞ SERİNLİK 63
ANAHTAR 66

YENİDÜNYA DÜZENİ.....68
BULAŞICI.....72
KIYMET.....73
KIRILAN BARDAK.....75
ELMA.....76
SANİYE.....78